

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

- Demografický vývoj**
- Počet obyvatel kraje v posledních letech klesá vlivem migračního i přirozeného úbytku. Klesá i počet přistěhovalých a usedlých cizinců.
  - Klesá počet narozených dětí, stoupá průměrný věk matky při narození. Dále se zvyšuje podíl dětí narozených mimo manželství.
  - Pokračuje proces stárnutí obyvatelstva, zvyšuje se počet obyvatel starších 65 let a roste průměrný věk, zvyšuje se rovněž naděje dožití při narození.
  - Počet sňatků klesá, muži i ženy vstupují do manželství ve vyšším věku. V Kraji Vysočina se projevuje nízká míra potratovosti.
- Sociální vývoj**
- Zastavil se pokles počtu zaměstnaných osob. Zvýšila se míra ekonomické aktivity.
  - Mírně vzrostla míra zaměstnanosti. Na Vysočině je stále relativně vysoký podíl zaměstnaných v primárním sektoru.
  - Po roce 2008 došlo na Vysočině k výraznému nárůstu nezaměstnanosti a zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání.
  - Od roku 2007 se snižují vyplacené dávky státní sociální podpory, zejména vlivem nižšího objemu vyplácených přídavků na děti.
  - Na Vysočině výrazně přibývá předčasných důchodů. Výše průměrného důchodu je ale v kraji velice nízká.
  - Stále narůstá počet dětí v mateřských školách, ubývá však žáků základních i středních škol. Většina studentů VŠ studuje mimo území kraje.
- Ekonomický vývoj**
- V regionálním HDP je Vysočina až na 9. místě mezi kraji. Zemědělství a lesní hospodářství mají relativně nejvyšší podíl na vytvořené HPH.
  - Intenzita výzkumu a vývoje na Vysočině roste především vlivem podnikatelského sektoru. K internetu jsou připojeni již téměř dvě třetiny domácností.
  - V kraji je evidován malý počet ekonomických subjektů. Projevuje se nízká podnikatelská aktivita.
  - Vzrostla rostlinná i živočišná produkce. Zvýšila se sklizeň obilovin. Relativně významná je produkce brambor. Vzdor poklesu stavů prasat i skotu zůstává kraj významným producentem masa
  - V průmyslových podnicích se mezitím zvýšil počet zaměstnanců i tržby, mzda stále zaostává za republikovým průměrem.
  - Stavební výroba se snížila, poklesl podíl veřejných zakázek. Poklesl počet vydaných stavebních povolení i předpokládaná hodnota staveb.
  - Snížil se počet zahájených i dokončených bytů.
  - Vzrostla přeprava zboží po železnici, přibylo na ní i cestujících.
  - Vysočinu navštívilo více hostů, pobývají zde ale krátkou dobu.
- Životní prostředí**
- Dlouhodobě ubývá zemědělské i orné půdy, výměra ekologicky obhospodařované půdy zůstává nízká.
  - Klesá spotřeba vody, stoupá sazba za vodné a stočné. Roste podíl obyvatel žijících v domech napojených na kanalizaci s ČOV.
  - Emise v kraji ovlivňují především malé stacionární a mobilní zdroje znečišťování. Vysočina se vyznačuje nízkými emisemi oxidů dusíku.
  - Zlepšuje se třídění odpadu. Z využitého odpadu více než desetina prochází recyklací.
  - Většina investic na ochranu životního prostředí je určena na nakládání s odpadními vodami.